

Podwyższenie alimentów na dziecko

Złożenie pozwu w sprawie podwyższenia alimentów na dziecko wymaga wcześniejszego istnienia wyroku lub ugody w sprawie ustalenia tych alimentów.

Aby starać się o podwyższenie alimentów na dziecko należy w tym celu złożyć pozew do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania osoby uprawnionej czyli dziecka albo sądu rejonowego właściwego dla strony pozwanej (ojca czy matki zobowiązanych do alimentacji). Wybór sądu właściwego należy do powoda. Innym sposobem jest podpisanie ugody przed mediatorem. W przypadku gdy strony zdecydują się na podpisanie ugody może nastąpić to w dwojaki sposób – albo na skutek skierowania przez sąd do mediacji (po złożeniu pozwu), albo strony dobrowolnie udadzą się do wybranego przez siebie mediatora, który następnie po sporządzeniu i podpisaniu przez obie strony ugody, składa jej treść we właściwym sądzie, a ta następnie podlega zatwierdzeniu przez sąd na posiedzeniu niejawnym. W tym ostatnim wypadku nie ma konieczności sporządzania i składania pozwu w sądzie. Nie jest również wymagane stawiennictwo przed sądem którejkolwiek ze stron.

Nie ma ustawowo określonego terminu na złożenie pozwu o podwyższenie alimentów na dziecko. Pozew może być złożony w każdej chwili. Muszą być jednak spełnione niżej wymienione przesłanki. Podstawą prawną żądania podwyższenia alimentów jest art. 138 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i opiekuńczy, który brzmi „W razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego”. Podstawą wydania wyroku podwyższającego alimenty jest zatem istotna zmiana, która zaszła po stronie dziecka lub rodzica. Zmiana ta musi być istotna, która ma rzeczywisty wpływ na sytuację jednej ze stron.

Podwyższenie alimentów jest możliwe:

1. albo jeśli sytuacja życiowa i materialna uprawnionego do alimentów dziecka od wydania ostatniego wyroku w sprawie alimentów uległa istotnej zmianie, tj. nastąpiło zwiększenie uzasadnionych potrzeb uprawnionego – np. dodatkowe zajęcia, korepetycje, rozpoczęcie studiów, rozwój pasji dziecka, choroba, wypadek, koszty lekarstw, rehabilitacji.
2. albo gdy nastąpiło zwiększenie możliwości majątkowych lub zarobkowych osoby zobowiązanej do alimentów- np. pozwany znalazł dodatkową pracę, poszedł do lepiej płatnej pracy, uzyskał podwyżkę w dotychczasowej pracy, odziedziczył spadek, darowiznę, wyzdrowiał, zmniejszyła się liczba osób na jego utrzymaniu, spłacił kredyt.

Brak wykazania powyższych przesłanek będzie podstawą do oddalenia powództwa o podwyższenie alimentów na dziecko.

Strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych jest zwolniona od obowiązku uiszczenia wszelkich kosztów sądowych na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W pozwie o podwyższenie alimentów należy jednak wskazać wartość przedmiotu sporu, czyli różnicę dotychczas ustalonych alimentów a wysokością żądanych i pomnożyć przez 12 miesięcy. Otrzymana kwota stanowić będzie wartość przedmiotu sporu. Wartość przedmiotu sporu jest jednym z podstawowych elementów pozwu i jej wskazanie jest obowiązkowe.

Jeśli dziecko jest małoletnie, w jego imieniu działa rodzic jako przedstawiciel ustawowy. Jeśli natomiast dziecko jest pełnoletnie – przed sądem występuje samo.

Sprawa o podwyższenie alimentów to sprawa, która przede wszystkim bazuje na dowodach z dokumentów, wobec tego istotne jest odpowiednie wcześniejsze przygotowanie się do złożenia takiego pozwu. Dowodami w postępowaniu o podwyższenie alimentów są w szczególności:

- faktury i rachunki imienne na wszelkie ponoszone przez stronę wydatki,
- zaświadczenia lekarskie, historie przebiegu choroby, karty informacyjne ze szpitali na okoliczność stanu zdrowia dziecka,
- zaświadczenia z różnych miejsc, do których uczęszcza dziecko, a które spowodowały zwiększenie wydatków,
- żądanie przedstawienia przez stronę zobowiązaną do alimentów deklaracji PIT lub zwrócenie się przez Sąd do właściwego Urzędu Skarbowego,
- żądanie przedstawienia przez stronę zobowiązaną do alimentów zaświadczenia o zarobkach lub zwrócenie się przez sąd do wszystkich miejsc pracy strony pozwanej,
- żądanie przedstawienia przez stronę zobowiązaną do alimentów zaświadczenia o spłacie kredytu/pożyczki z banku lub zwrócenie się przez sąd do danej instytucji bankowej
- żądanie przedstawienia przez stronę zobowiązaną do alimentów historii rachunku bankowego z datą wsteczną lub zwrócenie się przez sąd do danej instytucji bankowej,
- żądanie przedstawienia przez stronę zobowiązaną do alimentów odpisów księgi wieczystej dotyczących posiadanych nieruchomości lub zwrócenie się przez sąd do właściwego sądu wydziału ksiąg wieczystych,
- żądanie przedstawienia przez stronę zobowiązaną do alimentów odpisów aktów notarialnych lub wyroków sądowych wskazujących na nabycie spadku czy darowizny lub zwrócenie się przez Sąd do właściwego Urzędu Skarbowego.

W pozwie o podwyższenie alimentów można również podać jako świadka osobę, która najlepiej orientuje się w aktualnych potrzebach dziecka i będzie w stanie szczegółowo je opisać podczas składanych zeznań (w praktyce najczęściej są to dziadkowie, drugi rodzic jak powodem jest już pełnoletnie dziecko).

Obowiązkowym elementem pozwu jest również wskazanie, czy strony próbowały porozumieć się ugodowo i bez sądu, a jeśli takich prób nie podjęto to wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia (w praktyce to zazwyczaj brak kontaktu z rodzicem).

W sprawach alimentacyjnych, sąd z urzędu (nie trzeba wniosku strony powodowej) nadaje klauzulę wykonalności wyrokowi lub ugodzie, która uprawnia do wszczęcia postępowania egzekucyjnego.